

RUILVERKAVELING ZUIDWOLDE AFGESTEMD

Had van Nes

Naar mijn mening is nog maar één maal eerder een ruilverkaveling (rvk) in Drente afgestemd, in Hooghalen. Daarin was de aanleg van de autosnelweg Assen-Hoogeveen meegenomen en de daarvoor benodigde hektares maakten een betrekkelijk groot deel uit van de totale oppervlakte. Volgens geruchten verwachtten de betrokken eigenaren van de voor die snelweg benodigde grond meer heil (geld) van een onteigenings- of aankoopprocedure door Rijkswaterstaat dan via de rvk-procedure en stemden tegen. Maar in Zuidwolde lag het anders, normaler zo u wilt.

Eerst de cijfers. Volgens het Nieuwsblad van het Noorden (NvhN) van 16 juni jl. was de gehele verkaveling ruim 9000 ha groot en kwamen 874 eigenaren van 7650 ha (krap 85%) op de stemming. De uitslag was aldus: 368 vóórstemmers, met 3708 ha, dat is gemiddeld 10,08 ha per voorstemmer; 506 tegenstemmers, met 3942 ha, dat is gemiddeld 7,70 ha per tegenstemmer. Het eerste dat opvalt is het geringe verschil in gemiddelde oppervlakte tussen vóór- en tegenstemmers. Normaal is dat verschil veel groter. De grote grondeigenaren zien in het algemeen meer voordeel in een rvk dan de kleine. Het NvhN vervolgt, na de konstatering dat een miniem verschil van 234 ha tussen de vóór- en tegengestemde oppervlakte de doorslag gaf, met de mededeling: 'Het is vermoedelijk de stichting Het Drentse Landschap (HDL) geweest die met haar bezit van enkele honderden hektares in het ruilverkavelingsgebied de doorslag heeft gegeven.'

Bij deze naar de natuurbescherming doorgeschoven zwarte piet voor een mislukte rvk moe-

Boerderij op de Wildenberg.

Langs deze boerderij en over deze zandweg had het fietspad moeten lopen...

Het Reestdal nabij Nolde

ten enige kanttekeningen worden geplaatst en werd enige toelichting node gemist.

- 1 Hoe kan bij een *geheime stemming* een dergelijk vermoeden (zonder navraag bij HDL) worden uitgesproken?

Wel heel eenvoudig. Gedeputeerde Willems wist dat bij niet-gegrondverklaring van één van de 7 door HDL ingebrachte bezwaren (waarover onder punt 4 meer) deze stichting zou tegenstemmen en gaf om, blijk van die wetenschap in een uitzending van Radio Noord op 16 juni jl.

Als hij over alle vertrouwelijk vooroverleg dat GS bij de uitoefening van hun taken voeren, even openhartig zou zijn als in dit geval zou de burger heel wat beter zijn geïnformeerd. Maar zijn mededeling was onvolledig en vraagt dus om enige toevoeging. Maar dat komt onder punt 4 aan de orde.

- 2 Bij het vermoeden van het NvhN dat het stemmingsgedrag van HDL *de doorslag* heeft gegeven werden de overige 505 (99,8%) tegenstemmers met 3549 ha (90,0%) over het hoofd gezien. Het is wel wat vreemd slechts één tegenstemmer te noemen en de anderen niet, alleen omdat HDL vóór de stemming tegenover GS open kaart heeft gespeeld en dat kollege heeft gewaarschuwd voor de mogelijke gevolgen van het niet-inwilligen van één van de ingebrachte bezwaren, die voor HDL het zwaarst woog. Gedeputeerde Willems was in de radio-uitzending vollediger en stelde dat ook de boeren het hadden laten afweten.
- 3 Aanvankelijk lag het *Reestgebied* buiten de blokgrens. Tegen het verleggen van die grens met het gevolg dat het nationaal en provinciaal als natuurbeschermingsgebied erkende Reestdal binnen de rvk zou vallen, is door de vertegenwoordiger van de natuurbescherming in de Centrale Cultuurtechnische Commissie gepleit en gewaarschuwd. In dat ge-

bied ligt een deel van de 393 ha van HDL die stemgerechtigd waren. Zo'n gebied hoort niet thuis in een rvk, die primair agrarische belangen dient en slechts in de marge die van natuur en landschap. Op dit punt werd de eerste kiem voor het mislukken van de rvk Zuidwolde geboren.

- 4 De tweede oorzaak daarvoor is van recente datum en betreft één van de onder punt 1 genoemde bezwaren van HDL. Door diens Reest-eigendommen was een *fietspad* geprojecteerd, waartegen HDL zich vanaf het begin fel heeft verzet. Een alternatieve wel voor HDL akseptabele oplossing werd tevens voorgesteld. Het tegen dit fietspad ook bij GS ingediende bezwaar werd (met het gros van de overige bezwaren van HDL) ongegrond verklaard. Bij het vooroverleg daarover met gedeputeerde Willems is hem desgevraagd meegedeeld dat niet-inwilliging van dit hoofdbezwaar tot tegenstemmen van HDL zou leiden. GS waren zodoende op de hoogte van de risico's van hun terzake inge-

nomen standpunt en blijken nu misgegoekt te hebben. Die mededeling ontbrak aan het verhaal van de gedeputeerde.

Triest

De konklusie moet zijn, dat zelfs met voorbijzien van de 505 andere tegenstemmers met 90% van de tegengestemde hektares, de rvk Zuidwolde niet had behoeven te stranden als aan één bezwaar tav. een niet-agrarisch element als een fietspad door GS zou zijn tegemoetgekomen. Als er al van *'de doorslag geven'* zou kunnen worden gesproken (wat ik op zich zelf bestrijd) dan is het wel het onder punt 4 genoemde besluit van GS. Een *'trieste dag voor de landbouw en de natuur'* haalde het NvhN de gedeputeerde Willems aan. Mij dunkt een nog triestere dag voor GS.

Jr. H. van Nes is lid van het Algemeen Bestuur van HDL en voordien als voorzitter nauw betrokken geweest bij de voorbereiding van de rvk Zuidwolde en de aanleg van het gewraakte fietspad door het Reestdal.